

sindvis af mennesker på flugt, er det meget svært at se, hvordan et demokratisk valg skal kunne foregå i dette område. Menneskerettighedsorganisationer regner med, at mere end 2 mio. kurdere er blevet tvangsforflyttet. Mange af dem vil ikke have mulighed for at deltage i det forestående valg, idet de ikke er optaget på de eksisterende valglisten. Meget tyder på, at suppleringsvalget den 4. december 1994 primært har til formål at fjerne den internationale opmærksomhed fra den igangværende retssag og den tyrkiske optrapning af krigen mod kurdere.

Svar (17/11 94)

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Den tyrkiske forfatning indeholder en række bestemmelser om afholdelse af suppleringsvalg. Når mindst 5 pct. af parlamentets pladser står tomme (dvs. 23 pladser), skal der afholdes suppleringsvalg. Efter beslutningen om at ulovliggøre det prokurdiske parti DEP, hvorved partiets parlamentsmedlemmers mandater bortfaldt, var der 22 ubesatte pladser. Alligevel fremsatte regeringen i september forslag om afholdelse af suppleringsvalg den 4. december 1994 og opnåede parlamentets godkendelse af dette forslag. Der skal derfor afholdes valg i 15 distrikter for at vælge 22 nye medlemmer af parlamentet. I alt over 4 millioner vælgere kan afgive deres stemme.

De fleste distrikter, hvori der skal holdes suppleringsvalg, ligger i Sydøsttyrkiets, mens andre ligger i f.eks. Istanbul og Ankara. Selv om mange af de tomme pladser i parlamentet skyldes, at de pågældende mistede deres mandater som følge af ulovliggørelsen af DEP-partiet, åbner de vedtagne regler for dette suppleringsvalg mulighed for, at DEP-parlamentarikerne, også de fængslede, kan genopstille ved suppleringsvalget. Det må efter de p.t. foreliggende oplysninger anses for tvivlsomt, om de vil gøre brug af denne mulighed.

Flere af de mindre partier har allerede erklæret, at de ikke vil opstille kandidater i de sydøstlige distrikter. De begrundes denne holdning med, at det med den herskende sikkerhedssituation i området må anses for tvivlsomt, om valget kan afvikles på forsvarlig vis, da PKK har fremsat trusler om ved vold at ville hindre valghandlingerne – herunder trusler på livet mod »uønskede« kandidater. Sikkerhedsmyndighe-

derne fastholder imidlertid, at valget kan afvikles forsvarligt.

Hertil kommer, at et meget betydeligt antal vælgere de facto afskæres fra at udøve deres valgret, fordi de er blevet tvunget til at forlade det opholdssted, hvor de er optaget på valglisten og endnu ikke er optaget på valglisten på deres nye opholdssted og heller ikke vil kunne nå at blive optaget.

Denne situation har foranlediget en gruppe parlamentsmedlemmer til at anmode forfatningsdomstolen om at udstede en ordre om, at valglisten skal ajourføres inden valgets afholdelse. Såfremt anmodningen imødekommes, anses det for usandsynligt, at valget kan afholdes på den nu fastsatte dato, den 4. december 1994.

Den tyrkiske regering har på indeværende tidspunkt ikke indbudt udenlandske observatører til at overvære suppleringsvalget. En sådan indbydelse vil være en forudsætning for udsendelse af valgobservatører i henhold til bestemmelserne i CSCE's Københavndokument.

Spm. nr. S 191

Til ministeren for udviklingsbistand (8/11 94) af:

Annette Nordstrøm Hansen (SF):

»Kan udenrigsministeren bekræfte oplysningerne i det sidste nummer af månedsbladet Press (november 1994) om, at flere lande har fået finansieret indkøb af krigsskibe over den danske ulandsbistand?«

Begrundelse

I sidste nummer af månedsbladet Press rettes en alvorlig kritik af det forhold, at den danske ulandshjælp, som en indirekte støtte til værftsindustrien, har finansieret indkøb af krigsskibe i bl.a. Marokko og Burma.

Såfremt oplysningerne er korrekte, finder spørgeren, at det er en helt uacceptabel anvendelse af Danida's midler.

Svar (14/11 94)

Ministeren for udviklingsbistand (Poul Nielson):

For god ordens skyld skal oplyses, at der tidli-